

Četvrtak, 6. septembar 2007.

Zaštićeni svedok SST7/55

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Svedok je pristupio sudu

Početak u 14.21h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilaštvo protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospodine sekretare. Dobar dan svima. Nije ovo prvi put da ja propustim da se vratimo na otvorenu sednicu pre prekida rada, kao što sam to učinio juče, a trebalo je da to učinim, jer je javnost imala pravo da zna kada se nastavlja ovaj predmet. Prema tome, sada počinjemo sa radom na otvorenoj sednici. Ja sam želeo da to uđe u zapisnik, ali odmah nakon toga vraćamo se na privatnu sednicu, kako bismo nastavili sa ispitivanjem svedoka 55, koji ima zaštitne mere.

(privatna sednica)

sekretar: Ponovo smo na otvorenoj sednici, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala. Svedoče 55, mi sada nastavljamo. Ispitivaće vas gospodin Re. Gospodine Re, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RE - NASTAVAK

TUŽILAC RE: Hvala.

TUŽILAC RE – PITANJE: Svedoče 55, postavću vam neka pitanja o vama. Neću vas javno pitati kako se zovete, već ću vam pokazati list papira koji je po Pravilu 65 ter dokazni broj 1967, gde se nalazi vaše ime. Molim vas, da pogledate taj list papira.

sekretar: To će biti P915.

TUŽILAC RE – PITANJE: Molim vas da potvrdite detalje koji se tu nalaze o vašem imenu, datumu i mestu rođenja i da nam kažete da li su oni tačni.

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, tačni su.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste vi bili pripadnik OVK 1998. godine?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada ste se i kako pridružili OVK?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Kad sam se vratio iz Albanije, ne želim da pominjem imena, ni mesta, ukoliko to od mene ne tražite, ali vratio sam se sa ovim drugim studentom kojeg sam pomenuo. Ja sam se tada priključio, a isto tako i ostali stanovnici mog sela, stanovnici sela koja sam spomenuo, zajedno smo putovali na Kosovo.

TUŽILAC RE – PITANJE: Odakle su bili ti studenti?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Sa Kosova.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako je došlo do toga da se priključite OVK i kako se saznali za OVK?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Nakon što je izbio rat mnogo se i svuda pričalo o slučaju Adema Jasharija, u Tirani, među studentima, ljudi su govorili o onome što se događalo. Pošto sam u to vreme bio adolescent, ja sam želeo da dam svoj doprinos i zato sam im se priključio.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste vi tada studirali, u Tirani?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Kao što sam ranije rekao, to se smatra delom studija, to se smatralo pripremnim, preduniverzitetskim studijama.

TUŽILAC RE – PITANJE: Možda da postavim stvari na ovaj način. Zaboravite na neki način ono što ste rekli ranije, jer ćete morati, možda, da se ponavljate zbog potrebe da odgovarate na sadašnja pitanja. Da li pratite ovo što sam vam rekao?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko ste tada imali godina?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bio sam adolescent, 19, 20, 21.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kuda ste vi pošli sa tim studentima iz Tirane?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U Prifq.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gde je to?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U Tropoju.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je to u Albaniji, blizu granice sa Kosovom?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Zašto ste išli tamo, šta se tamo nalazilo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Tamo je bio neki štab, gde se dobijalo oružje i odeća.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je to bio štab OVK?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada je to bilo, 1998. godine, u koje doba godine?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bio je januar ili februar.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste imali neku vojnu obuku tamo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko ste dugo bili u tom mestu Prifq?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bio sam tamo dan ili dan i po, nisam siguran. Ljudi su bili po livadi, a bili su podeljeni prema selima, čekali su da dobiju oružje i vojne uniforme.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko je tamo bilo ljudi?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bilo je mnogo, 800, 900, možda čak i 1000. Možda, čak, i više. Kao što sam rekao, bili su svi raštrkani po livadi i okolnim selima, u raznim kućama, tako da ne mogu da vam navedem tačan broj.

TUŽILAC RE – PITANJE: Rekli ste da su bili tamo i čekali da dobiju oružje i vojne uniforme. Možete li reći Pretresnom veću, šta je to uključivalo i šta su oni tamo radili?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da. Oni su čekali.

TUŽILAC RE – PITANJE: A zašto su čekali?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Kako bi dobili oružje i uniforme.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je to bilo za OVK?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Otkuda je dolazilo oružje i uniforme?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC RE – PITANJE: I da li su onda oružje i uniforme stigli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Molim da kažete Pretresnom veću o dolasku tog oružja. Šta ste vi videli kad je ono stiglo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Mi na to nismo obraćali pažnju, ja sam bio sa grupom iz sela Brovina/ Brovinë, došli su neki kamioni i oni su istovarili oružje. Koliko ih je bilo ne mogu da kažem, ja samo znam da su došli.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko je bilo ljudi u ovoj grupi iz sela Brovina/ Brovinë?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da vam kažem istinu, bilo je ljudi, ne samo iz Brovina/ Brovinë, već i iz oblasti *Morina Pomaseq* i ostalih okolnih sela. Bilo je tu 20 do 30 ljudi, ako nisam pogrešio.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kakvo je oružje bilo istovareno?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Nisam video kakva vrsta oružja je bila tamo. Mi samo videli ono što smo dobili kada su nam predali oružje. Video sam šta su nama dali.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ko je bio komandant OVK tamo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Na osnovu na onoga što sam čuo i video svojim očima, bio je jedan čovek sa bradom, zvali su Gani ili Gađa. Koliko je to ime tačno ja ne mogu da vam kažem.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ko je bio komandant OVK iz sela Brovina/ Brovině?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da li da pomenem ime?

SUDIJA ORIE: Da, mislim da možete da pomenete ime.

SVEDOK 55: Osman Demaj.

SUDIJA ORIE: Pretresno veće ne smatra da to predstavlja rizik za tu osobu.

SVEDOK 55: Možda nije rizično za njih, ali jeste rizično za mene. Šta da kažem? Ja se ne osećam dobro ako pominjem imena, jer, bojim se, ako me vide sutra ili ako vide moje lice na televiziji, onda će reći, aha, to je taj koji je svedočio.

SUDIJA ORIE: Vaše se lice ne vidi na televiziji. Možda se to može pokazati svedoku, da vidi kako izgleda.

SVEDOK 55: Ne.

SUDIJA ORIE: Ovo će vam možda objasniti šta vide na ekranu oni koji gledaju, a šta ne mogu da vide.

SVEDOK 55: Ali, ako bih ja spomenuo imena, onda bi se ona čula na televiziji, zar ne?

SUDIJA ORIE: Ta imena bi se mogla čuti, ali ne bi se znalo vaše ime, lice vam se ne bi moglo prepoznati, niti bi vam se mogao čuti glas.

SVEDOK 55: U redu. To je bio Osman Demaj.

SUDIJA ORIE: Sadržaj onoga što vi kažete može da se čuje. Molim da nastavite gospodine Re.

SVEDOK 55: Komandanti su se zvali Osman Demaj i Ilmi Hasani.

TUŽILAC RE – PITANJE: Pre koji trenutak ste nam rekli da je oružje predato. Da li ste vi dobili neko oružje?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Dobio sam *Kalašnjikov* i 120 metaka.

TUŽILAC RE – PITANJE: A uniformu?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Opišite uniformu.

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Znam da li je uniforma došla od nekud iz inostranstva, iz Nemačke ili Švajcarske, ali znam da je bilo iz inostranstva.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je to bila vojna uniforma?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koja vrsta?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Mislim da je bila nemačke proizvodnje, izgledala je kao da je nemačka proizvodnja, tako mi se činilo.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koje ste oružje videli kada je bilo istovareno?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ja nisam video dok se oružje istovara iz kamiona, već onda kada su ga delili nama. Po mom mišljenju, bilo je raznog oružja.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je bilo konja tamo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta su radili ti konji?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pasli travu, a bili su spremni da ih natovare.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li su natovareni?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, nakon što je došlo oružje.

TUŽILAC RE – PITANJE: Rekli ste da se oružje tovarilo na konje?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kuda su bili ti konji, onda, odvedeni?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U pravcu Kosova.

TUŽILAC RE – PITANJE: Jeste li vi išli sa konjima?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Svi su zajedno otišli. Neki su se odvojili, prošli kroz Đakovicu/Gjakovë. Neki u pravcu *Badesha* i *Kosja*, to su visoke planine između Albanije i Kosova.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko je tamo bilo konja?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Mnogo. Ti su konji bili za veći broj sela, to nije bilo samo za Brovinu/ Brovinë, već za više sela, Deçane/Deçan, Junik/Junik i ostale delove Kosova. Ne mogu da kažem konkretno, jer u to vreme me nisu zanimale brojke.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kuda ste vi pošli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ja sam se priključio grupi iz *Reka e Keqe*, uz veći broj drugih ljudi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko je bilo ljudi u toj grupi, otprilike?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, i drugi su nastavili da se priključuju, tako da je u planinama broj porastao. Možda, preterujem, ali mislim da je bilo oko 8. 000 do 9. 000 ljudi. Možda tu puno preterujem, ali to je moja procena.

TUŽILAC RE – PITANJE: U redu. Kuda ste krenuli? Rekli ste da ste bili ...

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U Junik/Junik.

TUŽILAC RE – PITANJE: Pošli ste u Junik/Junik iz Prifqa. Kako ste tamo došli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pešice.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko je to trajalo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Otišli smo popodne i sledećeg dana ujutro stigli u Junik/Junik.

TUŽILAC RE – PITANJE: Jeste li putovali tokom noći?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Jesu li ljudi koji su sa vama putovali, isto tako bili naoružani Kalašnjikovima i da li su nosili uniforme?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gde ste otišli kada ste došli u Junik/Junik?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Došli smo u OVK bazu u Juniku/Junik.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gde je to bilo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U centru Junika/Junik. Ne mogu tačno da se setim gde je to bilo.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta se dogodilo kada ste tamo došli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Rečeno mi je, s obzirom da sam ja tamo došao da pomažem ranjenima, da stupim u kontakt sa doktorom i onda su me tamo i odveli.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je bilo nekih ljudi iz OVK tamo, kada ste vi stigli u Junik/Junik?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Mnogo.

TUŽILAC RE – PITANJE: A ko su bili komandanti?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Lum Haxhia, Naima Maloku, koliko ja znam.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste ih videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, ali ne iz blizine.

TUŽILAC RE – PITANJE: Opišite šta ste videli, kada ste ih videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Kako da to opišem? Ja sam verovatno bio, 60, 70, 100 metara, 150 metara udaljen, a tamo je bilo mnogo ljudi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta su radili komandanti OVK kada ste vi stigli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ono što bih mogao da kažem, bilo im je veoma drago što su došli novi ljudi i oružje.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li su održani neki govori?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li to mislite, kada kažete da im je bilo drago?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Je li Ilmi Hasani, kojeg ste ranije spomenuli, putovao sa vašom grupom?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da. Međutim, on je otišao pre nego što smo došli do Junika/Junik. Koliko ja znam, Ilmi nije nikada došao u Junik/Junik, već je krenuo prema svom selu.

TUŽILAC RE – PITANJE: Rečeno vam je da stupite u kontakt sa doktorom. Šta ste uradili?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da. Ja sam kontaktirao doktora, koji mi je rekao da treba da se pobrinem za ranjene. Imao je torbu dobrog kvaliteta i dao mi je.

TUŽILAC RE – PITANJE: Možete li da kažete Pretresnom veću, kako se taj doktor zvao ili je to nešto što vam predstavlja problem da se kaže na otvorenoj sednici?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Teško mi je to i da budem iskren sa vama, nisam siguran da li je ime koje sam pomenuo, u stvari, njegovo pravo ime. Nisam siguran.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na trenutak na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA ORIE: Molim da se vratimo na otvorenu sednicu.

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim da nastavite, gospodine Re.

TUŽILAC RE – PITANJE: Pre nekoliko trenutaka ste rekli da ste kontaktirali doktora. Gde se taj doktor nalazio?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U Juniku/Junik.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ali gde?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U jednoj kući na dva sprata, drugi sprat je bio oštećen, krov se bio urušio, a prizemlje je bilo pretvoreno u neku vrstu ambulante, neku vrstu bolnice.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je doktor bio sam tamo, ili su bili drugi sa njim?

SUDIJA ORIE: Mislim da imamo neki problem sa prevodom. Da li me čujete?

SVEDOK 55: Sada čujem.

SUDIJA ORIE: Molim da ponovite pitanje gospodine Re.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je doktor bio sam kada ste otišli da ga vidite ili su sa njim bili neki drugi?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bilo je još nekih ranjenih ljudi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste vi od tada radili sa tim doktorom?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da. Međutim, u većini slučajeva bio sam sâm.

TUŽILAC RE – PITANJE: Recite Pretresnom veću, šta ste radili u toj kući u Juniku/Junik, sa tim doktorom kada su dolazili ranjeni ljudi, kako ste rekli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Nisam tamo dugo ostao. U nekoliko navrata sam tamo proveo noć, onda bih odlazio na teren. Zapravo sam išao pešice i dobijao pozive o tome da su ljudi ranjeni, bilo da se radilo o vojnicima ili civilima. Dakle, nisam bio smešten na nekom konkretnom mestu.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kako ste znali gde da idete? Koji je sistem bio na snazi?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Imali smo radio vezu i mislim da su njemu informacije dolazile, ili preko radio veze ili preko nekakvog kurira. To ne znam tačno.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta je on radio kada bi dobio informaciju putem radio veze?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Poslao bi po mene i rekao mi da su na određenom mestu ranjenici, pa bih ja onda odlazio na takvo mesto.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta ste imali od opreme?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bila je jedna torba, teška 25 do 30 kilograma. Unutra je bila vata, gaza, alkohol, peroksid, antibiotici, aspirini, analgetici, kao i špricevi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako ste se kretali?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pešice. Po neki put sam se mogao poslužiti traktorom, ali uglavnom sam se kretao pešice.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste uvek bili sami kada ste radili na terenu?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako ste nosili tih 25, 30 kilograma?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Na leđima.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kuda ste sve odlazili da lečite ranjenike?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Po celom području Reka e Keqe, sve do Jasića/Jasiq.

TUŽILAC RE – PITANJE: Možete li dati Pretresnom veću nekakvu procenu broja ranjenika, koje ste lečili tokom 1998?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: To je teško, to je velik broj.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gde ste odsedali, gde ste spavali?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Kada sam bio umoran našao bih neko mesto i legao, gde god to bilo, u planini, na livadi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste, dok ste se kretali po terenu, kako biste lečili ranjenike, uočili negde neke borbe?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da. Međutim, pokušavao sam da izbegnem borbu.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kakvu ste vrstu pomoći mogli da pružite ljudima na licu mesta, na terenu?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Samo prvu pomoć.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta ste radili ako su ljudi bili teže povređeni?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Rekao sam osobi koja je bila sa ranjenikom da odvedu ranjenika u Junik/Junik.

TUŽILAC RE – PITANJE: Tamo gde je bio doktor u Juniku/Junik ili negde drugde?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da. Koliko znam, ljudi su odatle dalje bili vođeni u Tropoju, mislim da je tako bilo.

TUŽILAC RE – PITANJE: Govorite o Tropoju u Albaniji?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako su stizali tamo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Traktorima, pomoću konja, pešice preko planina. Ne znam, nisam siguran.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta su ranjenici imali na sebi kada su ih odvozili u Tropoju?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Civilnu odeću, ja mislim. Zapravo, u par navrata sam ih video u civilnoj odeći.

TUŽILAC RE – PITANJE: Zbog čega su bili u civilnoj odeći?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Iz razloga bezbednosti. Priključivali su se grupama žena, dece i staraca i onima koji su išli prema granici i prelazili u Albaniju.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kakve vrste rana ste lečili?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Rane iz vatrenog oružja, od granata, od raznog oružja koje je moglo naneti povrede.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada ste prestali sa lečenjem ranjenih vojnika na terenu?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Mislite za stalno?

TUŽILAC RE – PITANJE: Da.

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U avgustu.

TUŽILAC RE – PITANJE: 1998?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li znate za organizaciju koja nosi naziv FARK?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, čuo sam za njih.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada su oni stigli na Kosovo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Možda u februaru ili martu, aprilu, ne znam.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste 1998. godine znali ko je Ramush Haradinaj?

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, Pretresno veće bi iz praktičnih razloga želelo da ranije pođemo na pauzu. Sada prelazite na drugu temu. Mi bismo više voleli da sada pođemo na pauzu, nego da vam kasnije prekidamo izvođenje dokaza. Sada ćemo poći na pauzu, svedoče 55, u trajanju otprilike 20 minuta, do 15 do 6.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, izvolite nastavite. Međutim, pre toga, želim da obavestim strane da je Pretresno veće bilo upoznato o nekim praktičnim okolnostima u vezi sa svedokom. A, s obzirom da znamo da ne zasedamo sutra, a da za sledeću nedelju od početka imamo zakazane video veze, Pretresno veće je na osnovu te informacije donelo odluku da ispitivanje svedoka mora za se završi u 15 do 7. Imaćemo, dakle, vremena i za proceduralna pitanja i onda će svedok moći da ode i vrati se kasnije i završi svoj iskaz i bude na unakrsnom ispitivanju. Izvolite gospodine Re.

TUŽILAC RE – PITANJE: Svedoče 55, pre pauze pitao sam vas da li ste 1998. znali ko je bio Ramush Haradinaj. Dakle, jeste li?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Na početku nisam, ali sam kasnije saznao.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste se sa njim sastali, 1998? Da li ste ga uopšte videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Nisam se lično sa njim upoznao, ali sam ga video.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada ste ga prvi put videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne mogu da se setim.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li se sećate gde ste ga prvi put videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U jednom od sela na visoravni Dukađin/Dukagjini, ako se ne varam, bilo je u Dečanu

prevodilac: Prevodilac nije čuo preostala dva imena.

TUŽILAC RE – PITANJE: Molim vas da ponovite imena ta dva sela.

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Jasić/Jasiq, Rzniću/Irznijq.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako ste vi razumeli, ko je on bio u to vreme, kada ste ga prvi put videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Na osnovu onoga što su mi drugi rekli, on je bio komandant u svom selu Glođane/Gllogjan, pre nego što je postao oficir OVK, a to sam sve čuo od drugih ljudi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta su vam rekli u vezi sa time da je on oficir u OVK?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, rekli su „to je Ramush, zapovednik OVK“.

TUŽILAC RE – PITANJE: A šta je on radio kada ste ga videli u tim selima?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne mogu sad baš da se seti šta je radio. Koliko se sećam, bio je sa još nekim vojnicima, razgovarao sa njima.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada ste ga videli, da li je bio u uniformi?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je imao na sebi imao nešto što je ukazivalo na to da je on u OVK?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bio je u vojnoj uniformi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je imao oznake OVK?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: O, da, da. Sada ne mogu direktno da se setim da li je bilo OVK ili nešto drugo napisano na toj oznaci, na njegovom ramenu, ja sam ga video samo iz daljine.

TUŽILAC RE – PITANJE: Otprilike, koliko puta ste videli Ramusha Haradinaja, tokom 1998?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: 7-8 puta, možda i više.

TUŽILAC RE – PITANJE: A njegov brat Daut? Da li znate ko je on bio, da li ste njega ikada videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, video sam ga jednom ili dvaput, možda i više puta, bili su zajedno on i Ramush. Rečeno mi je da je on Ramushev brat, takođe, oficir OVK.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gde ste ih to videli zajedno?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Tamo gde sam vam i ranije rekao.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste ikad čuli Ramusha Haradinaja kako govori u tih 7 ili 8 puta, kada ste ga videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste naučili kako mu zvuči glas?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, više manje, da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da biste znali šta je Tahir Zemaj bio 1998?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Nisam znao ko je on bio, ali jednom prilikom kada sam lečio nekoga, rečeno mi je da je i on komandant OVK iz FARK-a.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste rekli komandant iz OVK ili OSRK?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: FARK.

TUŽILAC RE – PITANJE: Hteo bih da ispričate Pretresnom veću nešto o toj situaciji kada ste videli Tahira Zemaja. Kao prvo, gde ste se nalazili?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U Jasiću/Jasiq.

FOND ZA HUMANITARNO PRAVO

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta je bilo u Jasiću/Jasiq? Z šta je korišćen Jasić/Jasiq?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Koliko ja znam tamo je bilo skladište oružja, tj. tamo je dovožena municija iz Albanije, iskrcavana i tamo je onda neko vreme bila. Oni su se tamo odmarali.

TUŽILAC RE – PITANJE: OVK?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, bar koliko ja znam.

TUŽILAC RE – PITANJE: U vreme kada ste tamo videli Tahira Zemaja, koje vojne snage su imale Jasić/Jasiq pod svojom kontrolom?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: OVK.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada ste to videli Tahira Zemaja?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Trenutno sam pod velikim stresom, ali to je bilo u proleće.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kakvo je bilo vreme?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bio je sunčan dan, vruće.

TUŽILAC RE – PITANJE: Zbog čega ste bili u Jasiću/Jasiq?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Lečio sam nekog. Ne mogu sad da se setim, da li se radilo o civilu ili vojniku.

TUŽILAC RE – PITANJE: Vi ste tamo ušli iz Junika/Junik?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, da, iz područja Junika/Junik.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako ste znali da odete do Jasića/Jasiq?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, raspitao sam se, otprilike.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako ste stigli do Jasića/Jasiq?

ADVOKAT EMMERSON: Možda bi bilo dobro ...

SUDIJA ORIE: Da, treba razjasniti prethodni odgovor. Postoji mogućnost pogrešnog razumevanja. Možda da ja pitam svedoka. Svedoče 55, ko vam je rekao da postoji razlog da idete za Jasić/Jasiq. Kako ste saznali da morate da idete tamo kako biste nekome pružili pomoć?
SVEDOK 55: Rekao mi je doktor.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li vam je doktor rekao gde tačno da odete?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta vam je rekao, gde da idete?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Rekao je da na rubu sela ima naselje izbeglica i tu su još neki ljudi i tamo ćeš ih naći.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako ste stigli tamo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ako ste dobro sećam, pešice. Ja sam se raspitivao, ali sam više manje, znao u kojem je to smeru.

TUŽILAC RE – PITANJE: Rekli ste da ste imali ruksak pun potrepština za sobom. Da li ste to imali sa sobom?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, jesam, jesam.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gde, u Jasić/Jasiq, ste otišli? Rekli ste da ste išli na kraj mesta. Opišite nam to mesto?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne znam da li je to bilo na samom ulazu ili na izlazu sela. Znam da je to bio nepopločan put i, sa leve, ili sa desne strane, su bili neki konji i neki vojnici.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta su radili vojnici?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Odmarali su se, koliko se ja sećam.

TUŽILAC RE – PITANJE: Doktor vam je rekao, dakle, da treba nekoga tamo da lečite. Koga je trebalo lečiti?

ADVOKAT GUY-SMITH: To je netačna tvrdnja. Red 68, red 2.

SUDIJA ORIE: Da, da leči neke ljude.

TUŽILAC RE: Parafraziram pitanje sudije Oriea i odgovor svedoka, zajedno. Ali, mogu to da preformulišem, ako je netačno.

SUDIJA ORIE: Ja ne mislim da bi to moglo naneti neku štetu, ali dajte, molim vas, preformulišite pitanje.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da se sada vratimo malo. Doktor vam je rekao da ćete ih naći na kraju sela. Na šta je on tačno mislio, kada je to rekao?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Na ranjenike.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste ih našli na kraju sela?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: A gde su se oni nalazili u odnosu na taj put, vojnike i konje?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Sa druge strane puta.

TUŽILAC RE – PITANJE: Na putu ili pored puta?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: To je seoski put, pa ga je teško razlikovati od ostalog dela. To nije bio asfaltiran put, tako da je postojala, u stvari, kao mala staza, kolski put, u sredini jedne poljane i tu je mogao da prođe traktor ili poneki auto.

TUŽILAC RE – PITANJE: A koliko je tamo bilo ranjenih ljudi?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bio je samo jedan čovek koji je bio teško ranjen.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je bio vojnik ili civil?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bio je odeven u civilno odelo. Međutim, po onome što mi je rekao, bio je vojnik. Možda je lagao.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kakvu je vrstu povreda imao?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Imao je povrede na grudima i na ramenu.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kakvu vrstu povreda?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Od granatiranja, ako se dobro sećam.

TUŽILAC RE – PITANJE: Možete li, molim vas, da malo više opišete te povrede?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Imao je veliku povredu na desnoj ruci i na ramenu. Ja sam mu dao analgin i počeo da mu ukazujem prvi pomoć, očistio ranu i onda sam stavio gazu preko toga.

TUŽILAC RE – PITANJE: Pre par trenutaka, pomenuli ste granatiranje, ako se dobro sećam. Da li je u to vreme bilo granatiranja?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, granatirane su druge oblasti. Bilo je granatiranja svuda oko nas.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste vi sami, toga dana, doživeli granatiranje? Da li ste videli ili čuli bilo šta što je ukazivalo na granatiranje?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, sve vreme je bilo granatiranja.

TUŽILAC RE – PITANJE: A, tog konkretnog dana, recite Pretresnom veću, šta možete da kažete o granatiranju, odakle je poticalo to granatiranje, ko je granatirao i šta ste vi videli ili čuli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Srpske snage su granatirale. Međutim, dva dana nakon što sam došao iz Albanije i ušao u rat, navikao sam se na zvuk granatiranja i to, prosto, više nije ostavljalo nikakav utisak, osim u onim prilikama kada je čovek morao da potrči u zaklon da ne bi bio pogođen.

TUŽILAC RE – PITANJE: A koliko je vojnika bilo u blizini osobe koju ste lečili?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne mogu tačno da vam kažem. Neki ljudi su stajali, neki su ležali. Međutim, moglo je biti 10, 15, možda 20 ljudi, možda manje.

TUŽILAC RE – PITANJE: A, iz koje vojske su bili ti vojnici?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Na osnovu onoga što sam kasnije čuo, oni su pripadali FARK -u.

TUŽILAC RE – PITANJE: A šta vam je vojnik, kome ste ukazivali pomoć, rekao dok ste mu ukazivali pomoć?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Moguće je da mi je nešto rekao. Međutim, ne mogu tačno da se setim. Znam samo da mi je rekao da pripadaju FARK -u.

TUŽILAC RE – PITANJE: Vi ste rekli da ste u toj prilici videli Tahira Zemaja. Recite Pretresnom veću o tom viđenju Tahira Zemaja i kako ste znali da je to Tahir Zemaj?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: On je došao u džipu koji je bio pun, mislim da je bilo četvoro, petoro, šestoro ljudi unutra. Prošao je tuda i onda mi je neko rekao, to je Tahir Zemaj, FARK, da je on komandant OVK i to je bilo prvi put da sam video Tahira Zemaja i jedino čega se sećam je da je imao brkove.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kažete da vam je neko rekao da je to Tahir Zemaj. Ko vam je to rekao?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: To mi je rekao čovek kome sam ukazivao pomoć.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako su vojnici reagovali kada je on stigao?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Svi su ustali na noge.

TUŽILAC RE – PITANJE: I?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: I postrojili se.

TUŽILAC RE – PITANJE: Pred njim?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, onog trenutka kada je izašao iz kola.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kako su se oni međusobno pozdravljali, tj. vojnici i Tahir Zemaj?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne znam. Mislim da su salutirali podignute ruke, ali, u stvari, ja sam više bio usredsređen na čišćenje i povijanja rana.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko su blizu bili Tahir Zemaj i njegovi ljudi mestu gde ste vi ukazivali pomoć tom čoveku?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Možda nekih 50, 60 ili 70 metara, možda i bliže. Ne znam tačno.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ali, koliko blizu je Tahir Zemaj prišao vama?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, put je bio otprilike nekih 7, 8, možda 10 metara.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta se nakon toga dogodilo, kada su stigli Tahir Zemaj i kada su se vojnici postrojili pred njim?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ja sam ukazivao pomoć tom čoveku kada je on rekao: „Vidi dolazi Ramush.“

TUŽILAC RE – PITANJE: A da li ste vi videli Ramusha?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Okrenuo sam glavu i video ga, da.

TUŽILAC RE – PITANJE: A sa kim je on bio?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da drugim vojnicima.

TUŽILAC RE – PITANJE: Pomenuli ste Dauta Haradinaja, ranije. Da li je i on bio tamo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, ali nisam 100% siguran.

TUŽILAC RE – PITANJE: Vi ste opisali put, da li su oni bili na putu?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ko?

TUŽILAC RE – PITANJE: Ramush Haradinaj i vojnici.
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Oni su došli iz drugog pravca.

TUŽILAC RE – PITANJE: Iz suprotnog pravca od onog kojim je došao Tahir Zemaj?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: A gde je Ramush Haradinaj otišao?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: On je otišao do grupe vojnika sa konjima.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta ste videli i čuli?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: U tom trenutku sam ukazivao pomoć ranjenim vojnicima i onda sam čuo neko psovanje.

TUŽILAC RE – PITANJE: A šta je rečeno?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Jebem vam majke.

TUŽILAC RE – PITANJE: A ko je to rekao?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Koliko ja znam i po glasu sudeći, to je bio Ramush, ali mogao je biti i neko drugi.

TUŽILAC RE – PITANJE: A koliko je glasno to rečeno?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ja sam rekao, koliko je glasno to bilo rečeno. Da li je bilo glasno ili tiho?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, bilo je dovoljno glasno da nam privuče pažnju.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta je Ramush Haradinaj radio?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Kada sam čuo njegov glas okrenuo sam glavu i video pištolj u njegovim rukama, iz koga je ispalio.

TUŽILAC RE – PITANJE: A u kom pravcu, odnosno gde su se nalazili drugi vojnici kada je on ispalio iz svog pištolja?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Oni su se svi zbili u jednu grupu i bilo je teško videti.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta se dogodilo sa tim vojnicima?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne znam, ali jedan od njih je pao na zemlju.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je to bilo pre, ili nakon što ste čuli Ramusha Haradinaja kako ispaljuje metak iz pištolja?
SVEDOK 55 – ODGOVOR: To je bilo posle.

TUŽILAC RE – PITANJE: A koliko dugo posle toga?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, istovremeno.

TUŽILAC RE – PITANJE: U šta je Ramush Haradinaj uperio pištolj kada je ispalio?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bilo je to na određenoj udaljenosti od mene. Međutim, iz onoga što sam mogao da zaključim, ne znam da li ga je pogodio u glavu ili je pucao neposredno iznad njegove glave. To ne znam.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kako su drugi vojnici, drugi ljudi koji su bili tamo, reagovali na taj incident sa pucnjavom?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, ja samo znam da je došlo do velike panike i ljudi su počeli da govore: „O moj Bože, ubijaju se međusobno. “ Ja znam da je Tahir Zemaj čovek sa brkovima smirio tu situaciju, kako se to činilo.

TUŽILAC RE – PITANJE: I kako se to završilo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Tahir i njegovi vojnici su čoveka koji je pao poneli, stavili ga u auto i otišli.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kuda su otišli Ramush Haradinaj i njegovi ljudi?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Tri, četiri, do pet minuta kasnije, on je otišao.

TUŽILAC RE – PITANJE: Samo da se vratimo na nešto što ste malopre rekli. Rekli ste da su Tahir i njegovi vojnici povelili tog čoveka, koji je pao, i stavili ga u auto. Kako su ga oni smestili u automobil?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Uneli su ga, jedan ga je držao za ruke, a drugi je uhvatio njegove noge.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li se on kretao?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ja nisam video da se on pomera.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li znate zbog čega se nisu vama obratili da zatraže medicinsku pomoć?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE – PITANJE: Rekli ste da su Ramush Haradinaj i njegovi ljudi otišli odatle posle nekoliko minuta. Kuda su oni otišli i šta su imali sa sobom?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Oni su otišli u istom smeru iz koga su došli. Poneli su sve što se nalazilo na konjima.

TUŽILAC RE – PITANJE: A šta je to bilo na konjima?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Naoružanje, koliko je meni poznato.

TUŽILAC RE – PITANJE: A ko je držao ili čuvao konje, pre nego što su stigli Ramush Haradinaj i njegovi ljudi?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Vojnici koji su se tamo nalazili. Bilo je tamo i civila, ljudi koji nisu bili u uniformama.

TUŽILAC RE – PITANJE: A vojnici koji su se tamo nalazili, da li su to oni vojnici koji su otišli sa Tahinom Zemajem?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Tahir je otišao sa istim ljudima sa kojima je došao. Oni su sa sobom povelj samo čoveka koji je pao, a drugi su otišli u drugom smeru.

TUŽILAC RE – PITANJE: A vojnici koji su bili sa konjima, sa municijom, da li su oni otišli sa Tahinom ili Ramushom ili su otišli nekud drugde?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne, oni su pošli u pravcu iz koga je došao džip.

TUŽILAC RE – PITANJE: To je bio džip Tahira Zemaja?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: U suprotnom smeru?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada ste Ramusha Haradinaja videli sledeći put?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ako se ne varam, posle nedelju dana, nedelju ili deset dana.

TUŽILAC RE – PITANJE: A gde ste vi bili?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bio sam iznad sela Đocaj/Gjocaj.

TUŽILAC RE – PITANJE: Opišite gde se nalazili iznad sela Đocaj/Gjocaj?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ja sam bio na brdu, a ispod toga se nalazila neka dolina ili polje i postojala je jedna planinska staza koja je tuda išla, išla u pravcu Junika/Junik i *Paštrika*.

TUŽILAC RE – PITANJE: A šta ste vi tamo radili?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Tamo je bilo izbeglica koje su išle ka Albaniji i jedna žena, samo što se nije porodila.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako ste se vi tamo zatekli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Dobili smo informaciju da jednoj ženi treba pomoć, samo što se nije porodila i ja sam tamo trebao da odem.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ko vam je rekao da tamo odete?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Doktor. Ne on lično, neko drugi. Doktor je to nekom drugom rekao i taj neko drugi mi je to rekao. Ne sećam se o kome se radi, bio je to neki vojnik.

TUŽILAC RE – PITANJE: A gde se ta žena porađala? Da li je to bilo u selu, izvan sela ili na nekom drugom mestu?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Iznad sela.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste joj vi pomagali pri porođaju?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, manje više. Bilo je tamo i drugih žena.

TUŽILAC RE – PITANJE: Rekli ste da je tu bila planinska staza. Kuda je ta staza vodila?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ta staza je išla sa planina i vodila je ka Juniku/Junik, Jasiću/Jasiq i celom tom kraju.

TUŽILAC RE – PITANJE: Mislite na albanske planine?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: A zašto je korišćenja ta staza, u to vreme?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Korišćena je za izbeglice, za oružje, za prenos ranjenika.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste tamo videli vojnike FARK -a, na toj dolini iznad Đocaja/Gjocaj?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne znam da li su oni bili vojnici FARK -a ili OVK-a. Ja sam samo video da prolaze vojnici iz Albanije prema nekim mestima.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kako su ti vojnici išli, da su išli pešice, na konjima, ili su bili u nekom vozilu?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne, oni su išli pešice. Životinje su bile natovarene teretom.

TUŽILAC RE – PITANJE: Konji?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne znam. Verovatno oko 10, 15, manje ili više, nisam imao vremena da ih brojim.

TUŽILAC RE – PITANJE: A koliko je vojnika bilo tu?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bilo je, možda, 20-tak, 30-tak, možda više, ali nisu svi bili vojnici. Među njima je bilo i civila.

TUŽILAC RE – PITANJE: Vi ste rekli da su konji bili natovareni. Da li su bili natovareni municijom, vojnom opremom?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Možda je bilo i lekova, nisam to video, bilo je oružja, municije, raketnih bacača, topova. Šta da kažem?

TUŽILAC RE – PITANJE: A koliko ste vi bili daleko od tih vojnika kada su oni prošli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ja sam bio blizu puta dok su oni prolazili.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko je bilo, otprilike, rastojanje između vas i vojnika?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Bio sam im blizu, možda na 2, 3, 4 metra, bilo je i mnogo traktora sa izbeglicama koje su tu prolazili, automobila, konja, volovskih zaprega, jer bilo je mnogo izbeglica koje su išle prema Albaniji.

TUŽILAC RE – PITANJE: Vi ste rekli da ste toga dana videli Ramusha Haradinaja sledeći put. Kada ste ga videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Kada su ti ljudi na konjima prošli, naišao je jedan auto i iz njega su izašli Ramush i još neki vojnici.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kakav je to bio auto?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne sećam se, mislim da je bio džip.

TUŽILAC RE – PITANJE: Rekli ste da ste njegovog brata Dauta videli već ranije. Da li je on bio tamo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li su bili naoružani?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kakvo oružje su imali?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Za Ramusha i Dauta se ne sećam šta su imali, ali za druge se sećam da su imali lake mitraljeze i automatske puške.

TUŽILAC RE – PITANJE: A koliko ih je ukupno bilo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Četvorica, petorica, mislim, ali kada su drugi došli, ta grupa se povećala, jer su imali iste uniforme.

TUŽILAC RE – PITANJE: A šta su Ramush i ti drugi vojnici uradili kada su izašli iz auta?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Čuo sam samo kako jedan glas govori: „Ja sam taj koji izdaje ovde naređenja. “ I onda sam čuo pucnjeve.

TUŽILAC RE – PITANJE: Čiji je to bio glas?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Rekao bih, 90%, da je to bio glas Ramusha. Međutim, to je bilo na određenoj udaljenosti, tako da sam čuo i echo s tim glasom.

TUŽILAC RE – PITANJE: Koliko ste vi daleko bili od tog mesta, kada su Ramush i njegovi vojnici i drugi vojnici sa konjima, došli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Možda na nekih 80 metara.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kakav ste imali pregled, koliko ste dobro mogli da vidite taj sukob?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ja sam sedeo na brdu i sa mesta gde sam stajao, mogao sam dobro da vidim polje ispod sebe.

TUŽILAC RE – PITANJE: A da li se bilo šta nalazilo između vas i mesta gde je došlo do okršaja? Mislim, da li vam je bilo šta zaprečavalo vidik?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne, ništa nije bilo.

TUŽILAC RE – PITANJE: Čuli ste pucnje, šta ste videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Posle Ramushevih reči, ili brem mislim da je to bio Ramush, nisam 100% siguran, okrenuo sam glavu i nastavio da pomažem ovoj ženi koja je jaukala, jer je bila u bolovima, odnosno porađala se. A onda sam čuo pucnjeve i nakon toga sam video da je dvoje ili troje ljudi palo i onda sam nastavio put sa izbeglicama.

TUŽILAC RE – PITANJE: Rekli ste da su pali? Opišite, molim vas, to što ste videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kako su oni pali, gde su pali, kada su pali, u odnosu na pucnjeve?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pali su na zemlju, na livadu. Znam da su pucnji došli iz blizine.

TUŽILAC RE – PITANJE: A ko je pucao?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Po onome što sam video, neka osoba koja je držala laki mitraljez u ruci.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je to bilo u Ramushevoj ili u onoj drugoj grupi?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da. On je bio u Ramushevoj grupi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li su ti ljudi, koji su pali na zemlju, ponovo ustali?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne, nisam video da ustaju, ali i ja sam bio u poslu, znate, pomagao sam toj ženi da rodi.

TUŽILAC RE – PITANJE: A šta su ostali vojnici, dakle, oni koji nisu pali na zemlju, uradili?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Koliko ja znam, oni su bili iznenađeni i neko mi je rekao da su neki od njih došli veoma iznenađeni time što se dogodilo.

SUDIJA HOEPFEL: Oprostite mi, nisam baš dobro razumeo taj odgovor. Neki od njih su došli, šta to znači?

SVEDOK 55: Oni su se vratili, oni su došli uz brdo.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada su krenuli uz brdo, da li su za sobom ostavili onu dvojicu ili trojicu koji su pali na zemlju nakon pucanja?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pretpostavljam da jesu, jer nisu ništa drugo sa sobom nosili osim oružja.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta su vam rekli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Samo su rekli da su se pobili među sobom.

TUŽILAC RE – PITANJE: Možete li malo više to objasniti, nisam to baš najbolje razumeo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Kada su došli uz brdo, drugi su ih pitali šta se dogodilo, a oni su rekli, oni su jedni druge pobili.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kuda su Ramush i njegovi ljudi otišli svojim džipom?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: To nisam video, jer, kao što sam rekao, ja sam krenuo uzbrdo. I, šta da kažem, bio sam uplašen, jer su granate padale sa svih strana i ja sam se prosto priključio grupi koja išla uzbrdo.

TUŽILAC RE – PITANJE: U redu. Sada ću preći na jednu drugu oblast i ispitivaću vas o jednom licu. Hteo bih samo da pomenem njegove ime, ali...

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. Izvolite nastavite.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li znate Radonjičko/Radoniq jezero?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Čuo sam za to jezero.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta ste čuli o tom jezeru?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Čuo sam govorkanja. Navodno je tamo pronađeno mnogo leševa.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada ste to čuli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: U to vreme.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste čuli bilo šta o tome kako su ti leševi došli do Radonjičkog/Radoniq jezera?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Na osnovu onoga što sam čuo, tela su izbacivana iz kamiona u to jezero. Radilo se o Srbima, katolicima Albancima, svi koji su ubijeni su tamo bačeni. Ja ništa nisam video svojim očima.

TUŽILAC RE – PITANJE: To vam je rekao onaj rođak?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Jedne večeri kad sam bio u njegovom selu, kad sam se spremao za povratak u Junik/Junik, bili smo na livadi i on mi je pokazivao put i tamo je bio jedan kamion koji je bio parkiran uz put i četiri ili pet ljudi je utovarivalo u taj kamion nešto što je meni izgledalo kao leševi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gde je to, tačno, bilo? Gde ste to videli?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Na karti piše Dubovik/ Dubovik.

TUŽILAC RE – PITANJE: A kuda vodi taj put?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Šta ste rekli, molim vas ponovite.

TUŽILAC RE – PITANJE: Rekli ste da je kamion bio parkiran na putu. Kuda je vodio taj put?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da se vratimo onom rođaku. Kazali ste da su tela tamo bacana. Otkud je taj rođak znao da su tamo bacana tela?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne znam. Možda je nešto video ili nešto čuo. Ja lično ne znam, ja ništa nisam video. Nisam video nikog da baca tamo tela niti da ih tamo odvozi.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je taj rođak imao neke ozlede?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne, ne, neko drugi iz sela je bio ozleđen, koliko se ja sećam.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste ikada lečili nekog ko je imao ranu od metka na nozi?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ispričajte nam o tome.

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Pa, to je bio onaj rođak. Ranije sam spomenuo njegovo ime na privatnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Tu je opasnost sa sugestivnim pitanjima. Svedoku je postavljeno otvoreno pitanje, da li je osoba o kojoj je reč, bila ozleđena, on je odgovorio ne.

SUDIJA ORIE: Možemo pitati gospodina Rea, da . . . Svedoče 55, pre pola minuta postavljeno vam je pitanje, da li je taj rođak imao nekih ozleđa. Vi ste rekli, „ne, ne, neko drugi je bio ozleđen u tom selu, koliko se ja sećam“. Onda vam je postavljeno pitanje „da li ste ikada lečili nekog ko je bio ranjen metkom u nogu“. Vi ste rekli, „da“. Gospodin Re je rekao, da nam ispričate nešto o tome, vi ste rekli, „pa to je bio jedan rođak“. A zatim ste rekli da je to rođak čije ste ime pomenuli. Dakle, za jedan minut ste rekli da rođak nije bio ozleđen, a onda kada govorite o osobi sa ranom, onda kažete to je onaj rođak. Pa, to nije baš lako razumeti. Objasnite nam.

SVEDOK 55: Onaj rođak, čije ime ne želim da pomenem, pomenio sam njegovo ime na privatnoj sednici. Njegov rođak.

SUDIJA ORIE: Ali, kada smo vas ranije pitali da li je taj rođak imao bilo kakve ozlede, vi ste rekli, „ne, neko drugi je imao ozlede“.

SVEDOK 55: Dakle, taj rođak koji mi je dao hleb, njega sam jednom lečio. On je imao ozleđu na nozi. A ova druga osoba, koja mi je pokazala put za Junik/Junik, on nije imao nikakve ozlede.

SUDIJA ORIE: Da, ne. Tu je još jedna stvar koja je uključena u sve ovo. Ako kažete kako se neko zove, onda objasnite da je neko drugi njegov rođak, onda se obično možete pozivati na

čoveka čije ime znamo, takođe kao za rođaka. Sad, rođak rođaka. Mislim da bi moglo doći do zbrke ali da možemo da nastavimo. Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Ja bih samo hteo da kažem da je sad jasno, da je svedok objasnio da je ozleda...

SUDIJA ORIE: Rekao je da je osoba koja mu je dala hleb, osoba o kojoj je reč i to je sasvim jasno kada se uporedi njegova ranija izjava. Imate samo još dva minuta, gospodine Re. Molim vas požurite.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li ste čuli čiji to kamioni odlaze do jezera?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Koliko sam ja čuo, to su bili kamioni OVK.

TUŽILAC RE – PITANJE: Šta vam je rečeno o tim kamionima?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Rečeno mi je da odlaze do Radonjičkog /Radoniq jezera i tamo izbacuju tela.

SUDIJA HOEPFEL: Dozvolite sad dok završavamo da pitam, kada je to, otprilike bilo? Kada ste saznali sve ovo što ste nama ispričali?

SVEDOK 55: To se dogodilo tog dana, i ranije i kasnije.

TUŽILAC RE – PITANJE: U kom mesecu 1998. je to bilo?

SVEDOK 55 – ODGOVOR: Ne sećam se. Mislim da je to bilo, ili krajem proleća ili početkom leta.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, rekao sam da radimo do 15 do 7. Sad je 16 do 7, imate samo još jedno pitanje za svedoka. I završićemo sa radom sa ovim svedokom, za danas.

TUŽILAC RE – PITANJE: U redu. Rekli ste da ste videli kako neka tela stavljaju u kamion, u tom selu. Ko je to stavljao tela u kamion i koliko je tela bilo?

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da je ovo pogrešno prepričano ono što je svedok rekao.

SUDIJA HEOPFEL: Ne, svedok nije rekao da je video da su tela stavljana u kamion. Njemu je samo izgledalo da se radi o telima. Zar nam niste tako rekli?

SUDIJA ORIE: Dobro, to je sad jasno gospodine. Da ne bismo sad dalje gubili vreme, ko je to ukrcavao u kamion ono što je vama izgledalo kao tela?

SVEDOK 55: Pa, nisam siguran, ali koliko sam video, a bio je već sumrak, to su bili vojnici, njih pet ili šest. Nosili su vojne pantalone.

SUDIJA ORIE: Da li se možda sećate, koliko je tih predmeta bilo za koje ste sa te udaljenosti misli da se radi o leševima. Koliko ih je bilo ukrvano u kamion?

SVEDOK 55: Ne mogu reći sa sigurnošću, pet ili šest. Meni je izgledalo kao da je, ono što su ukrcavali u kamion, bio leš, jer sam video kako pada glava.

SUDIJA ORIE: Svedoče 55, završićemo sa radom za danas. S obzirom da ovo Pretresno veće ne zaseda sutra i s obzirom da imamo raspored za početak sledeće nedelje koji nam ne omogućava da se odmah počne sa vašim unakrsnim ispitivanjem, mi ćemo sa vašim iskazom, najverovatnije, početi u četvrtak, sledeće nedelje, što znači da sada možete da idete kući i od vas se očekuje da se vratite do sledećeg četvrtka. Služba za zaštitu žrtava i svedoka će stupiti sa vama u kontakt ako dođe do nekih promena. S obzirom da još niste završili sa davanjem iskaza, ponovo vam dajem uputstvo da ni sa kim ne razgovarate o svom dosadašnjem i predstojećem iskazu.

ADVOKAT EMMERSON: Pre nego što svedok ode, imajući na umu ovu pauzu, on je na jednoj ranijoj sednici, dao jedan odgovor, koji nije jasan prema transkriptu. Ja bih zamolio da se to razjasni, ali se time ne mogu baviti na otvorenoj sednici. Postoji razlog zbog kojeg želim razjašnjenje sada.

SUDIJA ORIE: Da. Istovremeno, zbog praktičnih razloga, da li to možete da uradite za jedan minut?

ADVOKAT EMMERSON: Za 30 sekundi.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, da li se slažete. U redu. Svedoče, imamo još jedno pitanje za vas, za koje nam treba sada razjašnjenje. Izvolite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. Imamo tri pitanja, koja bismo mogli da rešimo u predstojećih devet minuta. Kao prvo, Pretresno veće bi želelo da sasluša kratku argumentaciju vezano za zaštitne mere za svedoke 10 i 48, koji će svedočiti putem video veze.

ADVOKAT DIXON: Dozvolite da kažem u ime gospodina Haradinaja da nije ni u jednom od zahteva iznesena dovoljna osnova, niti indicije nekih konkretnih pretnji koje su upućene. Takođe, nema pokazatelja da postoje planovi za povratak na Kosovu. Postoji samo uopšteno objašnjenje vezano za poteškoće u kojima se svedoci nalaze, ekonomski gledano i u tim

okolnostima ulažemo prigovor na podneske, jer smatram da nisu u dovoljnoj meri potkrepljeni, barem na osnovu onog što je reklo Tužilaštvo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Priključujemo se.

SUDIJA ORIE: Gospodin Harvey.

ADVOKAT HARVEY: I mi se priključujemo.

SUDIJA ORIE: Hvala. Još jedno pitanje. Gospodine Re, sad se obraćam vama. U zahtevu za uvrštavanje prema Pravilu 92 bis, reč je o jednoj ženi, za koju ne znam da li će doći do zahteva za izdavanje zaštitnih mera. Neću sad pominjati njeno ime. Dakle, jedna žena koja je prepoznala, ne posmrtno ostatke, nego odeću dve starije žene, rečeno je da se radi o dokaznom materijalu koji potkrepljuje iskaz Novaka Stijovića. Pretresno veće je u velikoj meri zbunjeno time. Ukoliko vi smatrate da to potkrepljuje iskaz Novaka Stijovića, hteli bismo znati koji deo njegovog iskaza. Ne, nužno sada, ali molim vas da obavestite Pretresno veće o tome, kako ne bismo bili toliko zbunjeni, tim vašim argumentom. Pretpostavljam da ako ćete da obavestite Pretresno veće, da ćete to dostaviti i Odbrani. I za kraj, poslednja stvar koju imam na dnevnom redu za danas. Pretresno veće treba da pročita razloge za odluku po podnesku Tužilaštva za iskaz putem video veze svedoka Novaka Stijovića. Pretresno veće bi želelo da iznese razloge za prihvatanje podneska i zahteva Tužilaštva za svedoka Novaka Stijovića, kako bi njegov iskaz bio saslušan putem video veze. Tužilaštvo je dostavilo svoj podnesak 12. jula 2007. Odbrana gospodina Haradinaja i gospodina Balaja, usprotivila se tom podnesku svojom argumentacijom podnesenom 16. jula 2007. 17. jula 2007. Pretresno veće je odobrilo zahtev, obećavši da će objasniti razloge. To se može pronaći na stranici 6987 transkripta, redovi 19 do 23. Svedok je svedočio preko video veze 19. jula 2007. Pretresno veće ponovo naglašava kakav je pristup Pretresnog veća video vezi i koji je naveden u pismenoj odluci dostavljenoj uz spis 21. marta 2007. Kriteriji su sledeći: svedok mora biti u nemogućnosti ili da ima dobre razloge da bude nespreman da dođe do Međunarodnog Tribunala; iskaz svedoka mora biti u dovoljnoj meri značajan da bi bilo nefer za onu stranu koja podnosi zahtev da se bez tog iskaza nastavi, a optuženi se ne sme naći u situaciji da mu bude nanesena šteta, ako ne bude imao pravo da se suoči sa svedokom. Odbrana je iznela argumente da zdravstveni materijali koji su dostavljeni od strane Tužilaštva, nisu bili dovoljni da pokažu da svedok ne može da doputuje do Haga. Pretresno veće je pažljivo razmotrilo nalaz tog svedoka, u poverljivom aneksu C, podneska Tužilaštva. Svedok, prema tom nalazu, ne može da se kreće i oseća bol kod određenih pokreta i zbog toga mora da bude na lečenju i odmaranju. Pretresno veće se slaže sa Odbranom da nalaz ne dokazuje da svedok ne može da putuje. Pretresno veće je zaključilo da to ukazuje da postoje dobri razlozi zašto je svedok nespreman da dâ iskaz u sedištu Tribunala. S obzirom da je svedok, zapravo, bio žrtva zločina koji su navedeni u tačkama 5. i 6. Optužnice, Pretresno veće je uvereno da je njegov iskaz dovoljno važan da bi bilo nepravedno ako Tužilaštvo ne bi moglo da ga ispita. Na kraju, ima razloga da se veruje da bi optuženi bili oštećeni ako ne bi mogli da se suoče sa svedokom.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pitam se kako je najbolje da se nastavi. Dve stvari su iskrsele na privatnoj sednici koju smo imali sa svedokom 55.

(privatna sednica)

SUDIJA ORIE:...na otvorenu sednicu, kako ne bismo napravili grešku koju često pravimo.

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. U redu. Dakle, prekidamo sa radom, nastavljamo u ponedeljak, 10. septembra, u 14.15 časova.

Sednica je završena u 19:07 h.

Nastavlja se u ponedeljak, 10. septembra 2007. godine u 14.15 h

